

Pregled kulturno-prosvetne dejavnosti v januarju 1971 med Slovenci v Italiji

Na željo mnogih čitateljev in prosvetnih delavcev začnemo po daljši prekinitvi (od prenehanja priloge "Prosveta") ponovno objavljati mesečne pregled kulturno-prosvetne dejavnosti med Slovenci v Italiji. Ker se pri sestavljanju pregleda oslanjamo na objave v našem dnevniku ter na objave v ostalem slovenskem tisku, tedenski in revnijski tisku, je možno, da je kakšna prireditev tudi izpuščena, ker pač ni bila nikjer napovedana in zabeležena.

1. V galeriji Pro Loco v Gorici otvoritev razstave Roberta Faganelja.
2. V Tržaški knjižnici otvoritev razstave Franca Vecchieta.
3. V Gregorčičevi dvorani v Ulici Geppa v Trstu zasedanje Odbora za obrambo ogroženih jezikov in kultur s posebnim poročilom o položaju slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini.
4. SG uprizori v dvorani PD "I Go Grudens" v Nabrežini Stokovo burko "Moč uniforme".
5. V Marlinem domu v Rojanu nastop dijakov slovenske gimnazije iz Celovca z dramo "Dnevnik Ane Frank".
6. Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta priredi koncert božičnih pesmi v Spetru v Benški Sloveniji.
7. V župnijskem domu v Dobrodo nastop dijakov slovenske gimnazije iz Celovca z dramo "Dnevnik Ane Frank".
8. Večer za emigrante v Brdu v Benški Sloveniji s kulturnim programom.
9. Občni zbor moškega pevskega zbora "Mirko Fileja" v Gorici.
10. Kulturno društvo "Ivan Trnka" iz Cedadra priredi v Cedadru "Dan emigrantov" z govori, nastopom pevskega zbora Rekarjev iz Ljes, nastopom recitatorjev in gostovanjem SG iz Trsta z burko "Moč uniforme".
11. V Katoliškem domu v Gorici nastop dijakov slovenske gimnazije iz Celovca z dramo "Dnevnik Ane Frank".
12. Pevski zbor "Fantele izpod Grmice" priredi koncert božičnih pesmi v župnijski cerkvi.
13. SG gostuje v Drami v Ljubljani s Tolstojev dramo "Moč teme".
14. SG gostuje s Stokovo burko "Moč uniforme" v Operi v Ljubljani.
15. V prosvetnem društvu "Ivan Grbec" v Srednjem predavanju prof. Sama Pahorja o temi "190 let skledenosti slove".
16. V klubu "Simon Gregorčič" v Gorici literarni večer zamejskih pesnikov Filiberta Benedetja, Marija Cuka, Filipa Pišerjaka, Miroslava Košute, Marka Kravosa in Aca Mermolice.
17. V prosvetnem društvu "Briskri grla" v Steverjanu na pobudo Kmečke zveze predavanje kmetijskega strokovnjaka inž. Zvonimira Simčiča o vinogradništvu in kletarstvu.
18. SG gostuje s dramo "Moč teme" v Aldoršini.
19. V dvorani PD "Jezerov" v Dobrodo nastop gostovanje Madlinskega gledališča PD Svoboda II. iz Trbovelj z igrano "Včeraj popoldne".
20. Prosvetno društvo "Primorica" iz Trebe priredi v dvorani v Trebebo vokalno-instrumentalni večer s sodelovanjem mešana zbor "Primorica", harmonikarke Dorine Kante in domačega instrumentalnega tria.
21. V Ljudskem domu v Križu gostovanje Madlinskega gledališča PD Svoboda II. iz Trbovelj z igrano "Včeraj popoldne".
22. Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi koncert božičnih pesmi v cerkvi sv. Antona novega v Trstu.
23. PD "Rečani" iz Ljes v Benški Sloveniji uprizori v Marlinem domu v Rojanu igrano "Naš božič".
24. Občni zbor društva "Slovensko gledališče" s poročili o delovanju SG v zadnjih dveh letih.
25. SG uprizori v Tolminu dramo "Moč teme".
26. V gledališču Politama Rossetti koncert orkestra, zbora in solistov RTV Ljubljana v okviru "Tržaškega koncertnega društva".
27. V Slovenskem klubu v Trstu predavanje Marija Magajne iz Staneta Raztresena v igranju s Presernovim recitalom.
28. Tržaški glasbeniki Neva Merlak-Corradu, Miloš Pahor in Dina Stama gostujejo v dvorani Narodnega doma v Celju.
29. SG nastopi prvič v Mestnem gledališču "Verdi" v Gorici s Tolstojev dramo "Moč teme".
30. "Mala drama" SNG iz Ljubljane nastopi v Avditoriju z igrano Gregorja Strnišča "Zabele v okviru predstave Teatra Stabile v tolj. jezikih.
31. PD "Valentin Vodnik" v Dolini priredi Bevkovo komemoracijo s predavanjem filma "Kaplan" Martin Cedermace.
32. V Katoliškem domu v Gorici predavanje dr. Antona Trstenjaka iz Ljubljane o temi "Za slove gre".
33. V PD "Briskri grla" v Steverjanu drugi del kmetijskega predavanja inž. Zvonimira Simčiča iz Dobrovo.
34. Dramska skupina PD "Tabora" z Opčin gostuje v Dobrodo
35. s komedijo "Zaluhoči ostali".
36. Družabni večer PD "Igo Grudens" in SD "Sokola" v Nabrežini.
37. V Marlinem domu v Rojanu predavanje dr. Antona Trstenjaka iz Ljubljane o temi "Za slove gre".
38. PD "Lipa" v Bazovici priredi v Prosvetnem domu vokalni koncert Tržaškega okteta.
39. Na radiu Trst A kristna izvedba Lukešev radijske kriminalke "Srčna desetica".
40. Izid posebnega oddisa iz zbornika "Osnovna šola na Slovenskem 1889-1969" z naslovom "Pregled razvoja osnovnega šolstva na zapadnem robu slovenskega ozemlja". Avtor Dragor Pahor.
41. PD "Slovenec" iz Borštni priredi tradicionalno prireditev ob prazniku vaškega patrona.
42. V Politama Rossetti za "Tržaško koncertno društvo" koncert slovenske pianistke Dušice Tomšič.
43. V Kulturnem domu v Trstu priredi Slovenski klub nastop hrvaškega dramskega igralca Antuna Kujavca iz Pulje z Gogoljevo monodramo "Blaznevi zapis".
44. Tržaški slikar Lojze Spal odpre svojo razstavo v Mali galeriji v Ljubljani.
45. Občni zbor Slovenskega prosvetnega društva "Tabora" na Opčinah.
46. V PD "Ivan Grbec" v Srednjem krstno predavanje novega Zvezalovega dokumentarca "Potovanje po Sovjetski zvezi".
47. Glasbena matica priredi v Kulturnem domu solistični koncert sopranistke Ondine Otaklasine in pianista Aleksandra Vodopivca.
48. PD "Jezerov" iz Dobrodo priredi Kosovelovega sodelovanja pevskega zbora "Briskri grla" iz Steverjanu, zbora PD "Jezerov", recitacijami in filmi.
49. PD "Valentin Vodnik" priredi v Dolini vokalni koncert "Tržaškega okteta".
50. V Kulturnem domu v Trstu seja upravnega odbora Skupnosti dramskih gledališč Slovenije s poročili Filiberta Benedetja o razvoju javnopravnega statusa SG.
51. SG uprizori v Kulturnem domu premiero Nusičeve komedije "Kaj bojo rekli ljudje".
52. V Katoliškem domu v Gorici recital člana SG Staneta Raztresena "Slovenske balade in romances".
53. SG ponovi v Kulturnem domu komedijo "Kaj bojo rekli ljudje".
54. Prosvetno društvo Standaev uprizori v župnijski dvorani Gogoljevo komedijo "Zemlja" v režiji Aleksija Pregarja.
55. Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta priredi koncert božičnih pesmi v župnijski cerkvi.
56. V Slovenskem klubu diaspore v Olje Meglič-Roš.
57. SG ponovi v Kulturnem domu komedijo "Kaj bojo rekli ljudje".
58. V PD "Ivan Cankar" pri Sv. Jakobu diaspore Marija Magajne "Kraška ohoč 1970".
59. SG ponovi v Kulturnem domu komedijo "Kaj bojo rekli ljudje".
60. V občinski kopalnici na Olu predavanje inž. Marijana Gregorčiča o temi "Kmetijsko računalništvo".
61. V Ljudskem domu v Trebebo predavanje dr. Stanislava Obilca o vprašanju ljudstva.
62. V mali dvorani Kulturnega doma predavanje alpinistov iz Mojstrane za SPDT o temi "V skupini Mont Blanc".
63. PD "Valentin Vodnik" iz Doline in Glasbena matica priredi v Dolini Glasbeni večer ob ustanovitvi podružnice soje GM.
64. V PD "Briskri grla" v Steverjanu filmski večer.
65. Občni zbor SPD "Igo Grudens" in SD "Sokola" v Nabrežini.
66. Kmečka zveza priredi v Prosvetnem domu v Bazovici predavanje o regulacijskem načrtu za kraško področje.
67. V Ljudskem domu v Križu vokalno-instrumentalni koncert zbora PD "Primorica" iz Trebebo, orkestra "Miramar", trebenjskega tria in harmonikarke Dorine Kante.
68. V Kulturnem domu koncert orkestra GM pod vodstvom Borisa Svara s sodelovanjem pianistke Neve Merlak-Corradu.
69. SG gostuje v prosvetni dvorani v Gorici s komedijo "Kaj bojo rekli ljudje".
70. Igralska skupina PD Standaev uprizori v Katoliškem domu v Gorici igrano "Snuha" in "Medveda".
71. Cerkevni pevski zbor sv. Cecilije iz Ljubljane poje pri slovenski misli v svetovnijski cerkvi in nastopi z vokalnim koncertom v Marlinem domu pri Sv. Ivanu.
72. Radio Trst A oddaja v izvedbi Staneta Severja in v počastitev njegovega spomina balado Cirila Kosmača "Tantadruja".

Acil Bertonec

Dejan Bravničar

Ciril Škerjanec

ZADNJEJA JANUARJA V VELIKI DVORANI KULTURNEGA DOMA

Visoka stopnja pristnega muziciranja na koncertu orkestra Glasbene matice

Orkester je pod klenim in izkušenim vodstvom dirigenta-gosta Borisa Švare potrdil pomen svojega obstoja - Izvedba nove Vrabčeve suite za godalni orkester - Pianistka Neva Merlak v Beethovnovem koncertu

Na zadnjem simfoničnem koncertu, ki ga je priredila Glasbena matica v Trstu 31. prejšnjega meseca, smo slišali Suito za godala Ubalda Vrabca. Koncert za klavir in orkester št. 3 Ludwiga van Beethovna in Haydnovo Simfonijo št. 92 v g-duru.

Kar zadeva Suito, je pisana za godala, torej za intimitetno muziciranje, toda po svoji miselnosti zasnovi se nagiblje k delom, ki zahtevajo večje zvočne mase, da naj izveni dovolj plastično. Kljub temu je delo zanimivo in sem prepričan, da bi ob bolj pretehtanih sorazmerjih interpretativno prišlo do večjega in bolj preplečnega učinkovanja. Zdelo se je, kakor da je zasnovana razsežnost ujeta v preozke okvire, ki niso dovolili, da bi skladba zadela iz polnih pljuč. K temu je dodala svoj negativni vpliv še slaba akustika velike dvorane, ki ni dopuščala orkestru ni ti prave barve tona niti prave globine zvoka, kar je plastiko še zmanjšalo. Dvorana pač ni primerna za komorno glasbo, že zaradi tega bi bil v boljšem prostoru učinek boljši, kar seveda velja tudi v marsikaterem pogledu za ostale spore.

Če se vrnemo k Vrabčevemu

delu, bi hotel reči, da se bo gotovo lotil še marsikateriga, če bo imel izvajalca, ob katerem bo lahko meril svoja umetniška hotenja in vrednost njihovega udeležanja. To je najbolj živa spodbuda za ustvarjalca v njegovem prizadevanju in snovanju. Kar zadeva Suito, je pisana za godala, torej za intimitetno muziciranje, toda po svoji miselnosti zasnovi se nagiblje k delom, ki zahtevajo večje zvočne mase, da naj izveni dovolj plastično. Kljub temu je delo zanimivo in sem prepričan, da bi ob bolj pretehtanih sorazmerjih interpretativno prišlo do večjega in bolj preplečnega učinkovanja. Zdelo se je, kakor da je zasnovana razsežnost ujeta v preozke okvire, ki niso dovolili, da bi skladba zadela iz polnih pljuč. K temu je dodala svoj negativni vpliv še slaba akustika velike dvorane, ki ni dopuščala orkestru ni ti prave barve tona niti prave globine zvoka, kar je plastiko še zmanjšalo. Dvorana pač ni primerna za komorno glasbo, že zaradi tega bi bil v boljšem prostoru učinek boljši, kar seveda velja tudi v marsikaterem pogledu za ostale spore.

Pianistka Neva Merlak-Corradu je k Beethovnovemu tretjemu klavirskemu koncertu studijsko pristopila z vso resnostjo in odgovornostjo. Mlademu umetniku se danes ni lahko odločiti za delo, o katerem imamo mnogo vrhunskih interpretacij. Potrebni so vera vase, zdrav pogum, iskrena volja in seveda muzikalna obdarjenost. No, če nas je Merlakova kljub, lahko rečemo, pravemu razkošju mojstrskih ostvarev in s tem zahtevni razvajanosti živo pri-

tegnila, mislim, da je dovolj zgorel uspeh. Bilo je tudi nekaj izredno lepo oblikovanih in zrelo občutenih mest, zlasti v drugem stavku, v katerem se je najbolj odražala celovitost njegove osebnostnega pristopa in kreativne neposrednosti. V celotnem posegu smo naslutili doslednost v njegovem konceptu, iz česar lahko sklepamo, da bo še rasla njena poudarjalna moč ob nadaljnjem delu in poglobljanju. Tudi tukaj je senčna stran klavirja, iz katerega nas je preseleljivo pozdravil še prvi razglašeni akord, učinkovala na tre nutke kot prav neprijetna spremeljevalka. Klavir je pač že opravljal svoje in ga lahko prepisali med sicer še koristne upokoje, nikakor pa ni primeren za koncertne zahtevnosti, ki potrebuje večjih zvočnih razsežnosti, predrežneje mehanizma in stabilnejše vzdržnosti pri nepetosti strun.

Dirigent Boris Švara je čvrsto držal v rokah orkester, ki mu je disciplinirano sledil. Čeprav nima običajnih pogojev in možnosti za sistematično stalno delo, kakor ga imajo drugi orkestri, je vendar dirigent dosegel tisto mero usposobljenosti in solidne skupne uranosti ter zlitja, da je lahko celotni nasambel popeljal v svet muziciranja. V tem se je vidno odražala značilnost dirigetove klenosti, umetniške zavesti in seveda tudi znanja. Zaradi tega je kljub manjšim in nekaj občutljivim pomankljivostim predvsem tehnične narave in nekaterim oblikovalnim dotakom vendar v celoti zavzel pristaven utrip orkestra, katerega prečnost je prišla do veljave posebnosti v sodelovanju s pianist-

ko, zahvaljujoč se seveda dirigetovemu tenkočutnemu smislu za skladno poudarjalno sodelovanje, težje k enotni celovitosti. Tudi pri Haydnovi Simfoniji je dirigent imel svoj jasen koncept, ki pa se mu ga ni povsem posrečilo izpeljati v večji doganosti, ker bi bilo gotovo potrebno nekoliko več dela z orkestrom tako po tehnični plati, kakor tudi v objasnjevanju in razreševanju interpretacijske problematike. Sicer pa je v celoti bila dosežena dostojna raven zlasti v drugem in zadnjem ter deloma tudi v prvem stavku. Bilo bi zelo koristno, če bi nadarjeni dirigent bil stalni in pogostejši gost orkestra, kar bi le temu brez dvoma pripomoglo k hitrejšemu in dinamičnejšemu vzponu.

Dvorano smo zapuščali z občutkom zadoščenja.

Ivan Silič

PRI DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE

Tri izvirne slovenske novitete

Josip Vidmar - Odgovori, Lojze Krakar - Vdanost, Danilo Lokar - Božična gos

Državna založba Slovenije je v novo leto svojega delovanja stopila v znamenju skrbni za izvirno domačo literaturo. Izdala je tri knjige, katerih izid je predstavljal celo posebno tiskovno konferenco. O tem smo že poročali in poljsnili, da gre za tri izvirne novitete na slovenskem knjižnem trgu: za Josipa Vidmarja je knjigo Odgovori, za pesniško zbirko Lojzeta Krakarja Vdanost in za novelično zbirko Danila Lokarja Božična gos.

Knjigo Josipa Vidmarja Odgovori je uredil Josip Javorek, ki je v knjigi zbral večje število odgovorov Josipa Vidmarja na najrazličnejša vprašanja, ki so se mu postavila pri razmišljanju o literaturi, gledališču, kulturi, politiki in raznih kulturnih ter nekulturnih pojavov sedanjosti. Gre za izjemno, nenavadno knjigo, ki jo je po besedah urednika, spozila Vidmarjeva konverzacijska sposobnost, ki je nekaj izjemnega. Vidmarjeva konverzacijska spretnost, ki je izraz neke visoke kulturne sredine, bi ostala prezeta, ali pa vsaj ne dostopna javnosti, če ne bi bila zajeta v tako knjigo. Tako so razlogi za izid knjige Odgovori načeloma in praktično značaja. Josip Vidmar je odgovarjal na nešteta vprašanja, ki so mu jih dajali znani in neznani spraševalci, uredniki revij in časnikov ter televizije. Vidmarjevi odgovori so izhajali nato v revijah in časnikih, ali pa so šli v eter preko televizijskih zaslonov. Zda jih imamo zapisane v knjigi, za katero je urednik pripravil še nova, dodatna vprašanja in oskrbel nove, aktualne Vidmarjeve odgovore. Tako je knjiga, ki jo imamo pred sabo, dobila vsebinsko še bolj zaskozeno obliko. V tehničnem pogledu je urednik odgovore razvrstil v tri dele. Prvi del je literarno-kritični del. Drugi del je nekaj ko kulturno-politični, tretji pa literarno-estetski. Vprašanja in odgovori si sledijo kontinuirano, vpraševalci na posamezna vprašanja so stopili v ozadje in ostali skoraj anonimni, čeprav so navedeni na koncu knjige. Poudarek je torej na problemih in vprašanjih ob njih, na katere Josip Vidmar adaj zaneseno, adaj kritično, včasih rodoljubno in včasih s spominom na dobre stare čase, od krito in jasno odgovarja. Mor da je zato v knjigi najti še drugo razporeditev, ki se veže z ob-

dolbi Vidmarjevega življenja. Razporeditev na tisti del vprašanj, ki so navezani na predvojni čas, na tisti, ki govorijo o vojni in tisti del, ki se nanaša na našo po vojno kulturno in literarno stvarnost. Prvi del bi bil zato lahko tudi izrazito literaren, drugi del spominjskega značaja in tretji del spet oseben, intimen. Slovenski človek današnjega časa, ki ga zanimajo kulturni, literarni, estetski in drugi sorodni problemi, bo našel v knjigi izredno mnogo zanimivega gradiva. In tudi stvarne, jasne odgovore na mnoga aktualna vprašanja. Ko se Vidmar dotika predvojnih kulturnih, literarnih in gledaliških razmer je seveda še posebej zanimiv. To je neke vrste zasnova Vidmarjevih literarnih spominov, ki jih od njega še pričakujemo. Dragocen je njegov prispevek o njegovih udeležbi v osvobodilnem boju. Tretji del je kosček Vidmarjeve estetike. Seveda ne moremo pričakovati, da bi se današnji mlajši literarni rod strinjal z Josipom Vidmarjem, ki je oster kritik in dosleden borec za kvaliteto. Ni torej pričakovati, da bi Vidmarjeva knjiga predstavljala kazivno za vse kulturne ustvarjalce in vse probleme kulture, še posebej morda gledališča in literaturo. Vendar bo bogastvo misli in idej, jasnost odgovorov in koncičnost problemov, ki jih postavlja Vidmar, obogatilo marsikoga ali pa vsaj seznanilo marsikateriga za slovenske kulturne probleme zavzetega Slovence. Pa naj se z Vidmarjem in njegovimi stališči strinja ali ne. Gre torej za svojevrstno knjigo, s svojevrstno vsebino, pa tudi za knjigo, ki naj bi imela širok in trajnejši odmev.

Lojze Krakar je v svoji najnovejši pesniški zbirki Vdanost predstavil slovenski javnosti predvsem svoje nove pesmi. Mednje pa so organsko vklane tudi nekatere starejša Krakarjeva stvaritve, ki jih poznamo iz prejšnjih zbirk. Tako je nastala knjiga, ne preobrna a notranje ubrana, ki kaže Krakarjeve pesniški razvoj v kontinuirani obliki, v formalnem in notranjem, vsebinskem pogledu. Mitja Mejak je Krakarjevi najnovejši knjigi napisal na pot nekaj spremenljive besed. V njih pa je poudaril bistvene značilnosti nove pesniške zbirke. V njej se kaže pesnikova plemenita umirjenost, neka duhovna resignacija, prepletena s trpkim meditacijo in ironi-

jo. Pesnik ni več borec zoper zlo tega sveta, kajti spoznal je, da je zlo neuničljivo. Zato so Krakarjeve najnovejše pesmi bolj odmaknjene od aktualnih problemov in zazre v resnico samega človekovega bivanja. V Krakarjevi zbirki Vdanost se je torej bojevniki strast umaknila bridkosti in bolečini. Petindevetdeset pesmi, večinoma napisanih v prostem verz, deloma pa tudi v klasičnih rimah, pomeni stvaren prispevek pristni slovenski poeziji.

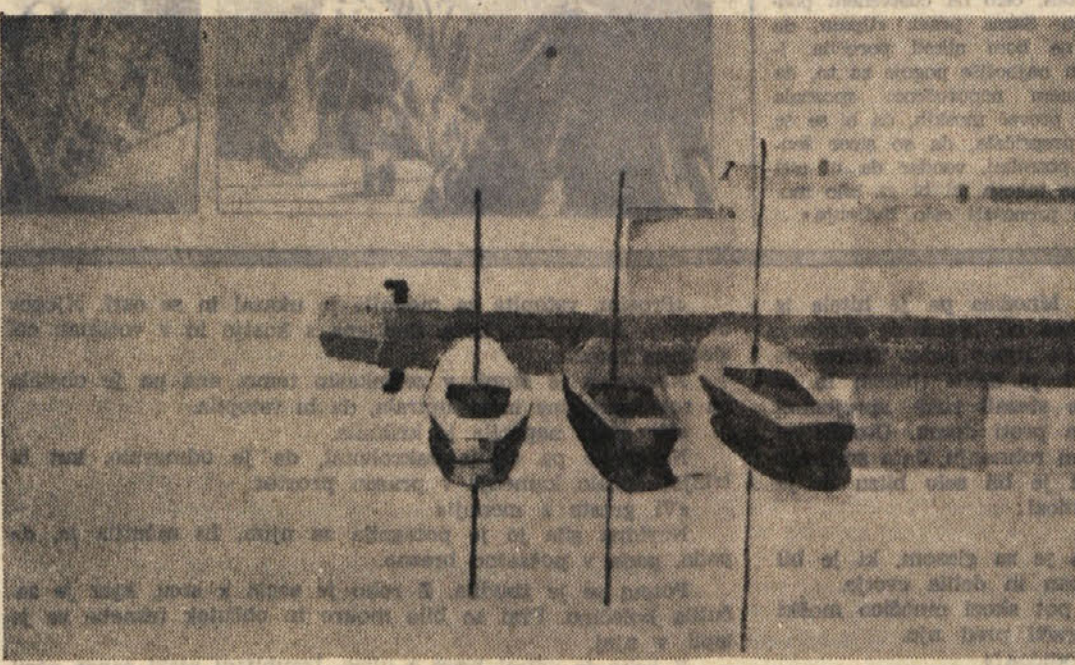
Pisatelj Danilo Lokar je v svoji najnovejši novelični zbirki Božična gos ponovno dokazal, da se, čeprav po letih sicer starejši, vendar živo vključuje v sodobno slovensko literaturo. Čeprav morda najnovejša Lokarjeva knjiga kaže, da je pisatelj v njej in objavljenih delih ostal na trdnih realnih tleh, kot v nekatere delih prejšnjih knjig, pa sme mo pisatelju vendar od vsega srca čestitati, za njegova posvema modernata pota v literarni ustvarjalnosti. Čeprav gre za realistično pisanje, vsekakor bolj kot v prejšnji knjigi (Silvan), je Lokar ostal vendar zvest bieli in svoji originalnosti. Zato nas iz sveta, ki ga stvarno prikazuje v svojih novelah in bežnih ritikah, vodi na ekskurzijo v duhovni svet odmaknjenosti, v svet razmišljanja in vizij. Vse to nam v zreli umetniški besedi, s katero poskuša poglobiti nekatere sicer že obdelane teme.

Lokarjeva knjiga ima dva dela: prozni in dialogizirani del. Prozni del obsega na dva cikla razdeljene prozne sestavke, nove le in črtice, drugi del pa trije odrski tekstovi, enodejanki ali dialogov, kot jih označuje pisatelj sam. V vseh prikazuje pisatelj drobne življenjske usode ljudi malega mesteca. Ne gre mu za prikaz panorame kraja, za prikaz družbene problematike, kot drugim sodobnim pisateljem. Lokar prikazuje ljudi in njih intimne človeške probleme, pa naj prikazuje današnje ljudi iz svoje okolice (kot na primer v noveli V vinogradu), ali pa sega v svet svoje mladosti (kot to dela v avtorografsko pobarvani noveli Božična gos). Zato je njegova najnovejša knjiga zbirka poglobljenih sestavkov s prikazom intimnih človeških usod v svojem času, napisanih v moderni pripovedni tehniki, ki ne odbija temveč privlači čitalca v zamotani duhovni svet pisateljevih junakov. Sl. Ru.

Čal leta 1967, nakar je v Bolonji napravil rehabilitacijski izpit, da bi mogel poučevati na šoli. Ko se je tudi strokovno ozastiral, se je ponovno lotil resnega likovnega dela, sedaj seveda ustvarjalnega. In tako smo ga lani aprila ponovno srečali v galeriji Russo, torej v pasazi Rossini, kjer smo ga prvič in edinkrat srečali pred desetimi leti, ko se je prvič predstavil tržaškemu občinstvu na razstavi, ki sta jo pripravila on in njegov prvi učitelj. Sedaj se Švara, seveda po novih spoznanjih in z drugačnimi vse bolj zreliimi pogledi na umetnost spet pripravlja za novo razstavo.

Frane Udovič

USPEH MLADEGA SLIKARJA ŠVARE

Deziderij Švara

Ko so pred dnevi v Rimu podeljevali nagrade, ki jih je razpisal ENDAS pod geslom "Razdoba za ure odnosa", so kot petega nagrajenca poklicali tudi tržaškega slikarja Švara, ki je dobil zlato kolajno pravosodnega ministrstva. Če pomislimo, da je šlo za vsestranski natečaj, ki se ga je udeležilo kakih 150 likovnikov, je uspeh našega Švare upoštevajoč vredno in mu moramo zato čestitati.

Tisti, ki se ne ukvarjajo bolj intenzivno s tem, kar se pri nas na likovnem področju dogaja, Švare kot umetnika ne bodo poznali, kajti Švara je v umetnosti še sorazmerno mlad, rekel bi raje nov, pa čeprav po letih ne spada več med najmlajše, saj je dočkal konec vojne in svojih

Rimljanah že kot solarček enajstih let. Toda zgodovina Švare kot likovnika je nekoliko nevsakdanja. Rekel smo že, da je Švara dočkal konec vojne kot solarček enajstih let in je takoj po osvoboditvi prešel iz italijanske na slovensko šolo in nato tudi v slovensko srednjo šolo, ki pa je ni končal, kajti razmere so ga prisilile, da se je zaposlil. Toda umetniška žilica mu ni dala miru in je ves čas nekaj risal. Tržaški slikar Tosti mu je dal prve nauke, kako naj upodablja, nato pa se je Švara lotil resnega slikarskega študija in po več letih naporega dela končal strokovno šolanje na beneškem umetniškem liceju, po naše na umetniški akademiji, ki jo je kon-

Velik uspeh hornista Jožeta Falouta v Milanu

Znani slovenski hornist Jože Falout, ki je pred nedavnim gostoval pri nas, je pred kratkim z velikim uspehom nastopil kot solist v Richarda Straussa koncertu za rog in orkester v Milanu na abonmanskem simfoničnem koncertu orkestra "Angelicum". Občinstvo in kritika sta slovenskega umetnika odlično ocenila. List "Il Giornale" je na primer pod velikim naslovom "Hornist za Straussa" zapisal, da predstavlja "koncert res težko preizkušnjo za solista in da je bil ta večer pravi uspeh za poslušalce, ki so lahko poslušali hornista svetovnega obsega z neverzikalnostjo in tisočimi različnimi tonskimi odtenki ter perfektno intonacijo. Publika je po koncertu zahtevala ponovitve."

Podobne kritike so izšle tudi v drugih listih. To je bil že tretji Faloutov nastop v letošnji sezoni v Italiji, v kratkem pa bo odpotoval še v Genovo in Benetke. Kot že omenjeno, je v lanskem oktobru z velikim uspehom koncertiral z orkestrom gledališča Verdi v Trstu. Našemu slovenskemu umetniku toplo čestitamo in mu želimo še novih uspehov doma in v svetu, v ponos biti in naši narodno-slovenski skupnosti.

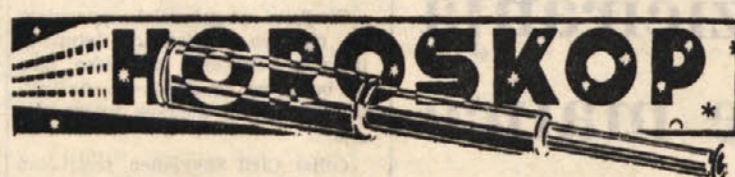
g. d.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

STANE KRAŠOVEC

Človeštvo, kruh in lakota

Stane Krašovec, profesor na ekonomski fakulteti ljubljanske univerze je bil dokaj let direktor zveznega zavoda za statistiko, sodeloval in vodi je vse domače popise prebivalstva, tesno je povezan z raznimi statističnimi središči sveta. Dolgo vrsto let je bil sodelavec FAO, organizacije združenih narodov za prehrano in svetovalec za statistiko v Afriki. Kot znanstvenik in strokovnjak z bogato prakso je Stane Krašovec napisal obširno knjigo Človeštvo, kruh in lakota, ki jo je izdala Društva založba Slovenije. Z naslov sam pove, kaj knjiga obravnava. Tudi ni nobenega dvoma, da gre za znanstveno delo, za katero je bil avtor kot nalašč poklican, da na napiše. Vendar je še snov knjige same taka, da bo knjiga pritegnila širši krog. Obravnava namreč probleme, ki niso zanimivi in aktualni samo za znanstvene delavce, temveč še za mnoge druge: za javne delavce, politike, kmetijske strokovnjake, socialne delavce, statistike in vse tiste, ki jih ta aktualna vprašanja današnjega sveta kakorkoli zanimajo. Pred seboj imamo torej zanimivo knjigo in aktualno znanstveno delo domačega strokovnjaka, knjigo, ki je in še bo zbudila večjo pozornost, ki jo običajno zbudijo domača dela te ali podobnih vrst.

Veljaven od 7. do 13. februarja 1971

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Zaradi neke krivice poze se strani ljubljene osebe se boste nekoliko razburili. Vendar ne reagirajte, če niste prepričani, da bo to koristilo. Skodliti bi znali sami sebe. Potrebni ste počitka.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Krajšemu obdobju stacionarnosti sledi doba intenzivnega in utrudljivega dela. Na čustvenem področju nič novega, morebitno nerazumevanje se bo kmalu razbilo. Kar se zdravi, bo zadovoljivo, vendar sledite nasvetom svojega zdravnika.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Zvezde so vam naklonjene, a ne bo šlo brez vašega prizadevanja. Ne morete pričakovati, da bodo vaše delo opravili drugi. Zaradi vsestranskega zadovoljstva na čustvenem področju, bo tudi vaše ostalo delovanje potekalo mirno.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Vaše ljubovanje težavam, ki so prišle nepredvideno, se bo izkazalo za brezupno. Toda ne obupajte, pač pa objektivno gledajte na dogodek. Ugotovili boste, da nimate vedno prav. Pazite se pred prehladom.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Eden izmed vaših nadrejenih je opazil, da vsega ne opravljate pravilno. Zato bodite previdni in dobro odprite oči. Se vedno niste prepričani za to, da stvari uredite in se izognete težavam.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Teden bo v znamenju zelo zanimivih poslov. Zaradi tega skušajte dati vse od sebe, da boste na pozitiven način opravili vse naloge. Zaradi vašega odmaknjenega vedenja do ljubljene osebe bo prišlo do majhnih nepomembnih sporov.

FILMSKA IGRALKA CANDICE BERGEN

Antikonformistka z milijoni v žepu

Navzoča je pri vseh protestnih manifestacijah - Po očetu je podedovala bogastvo

S 24 leti, potem ko je že posnela kakih 10 ne prevedo pomembnih filmov, je Candice Bergen dosegla uspeh s filmom «Nezmožnost biti normalna», v katerem je nastopala tudi Elliot Gould, ki ga poznamo že iz filma «M.A.S.H.» in s filmom «Modri vojski», v katerem je igral še Peter Strauss. Sedaj jo plačujejo po 200.000 dolarjev za film, kar znaša 126 milijonov lir. Producenti jo oblegajo s ponudbami za nova snemanja; najnovejša filma, v katerih je nastopala, sta «The Hunting Party» in «Carnal Knowledge».

Sama pravi o sebi: «Kar me najbolj moti je, da me primerjajo z Grace Kelly. Priznam: nisem velika igralca. Luskana sem in pravijo, da sem nekoliko odmaknjena. Toda nisem iz ledu

kakor Grace. In predvsem nisem in nočem biti dobro vzgojena.» Kot edina hčerka komika in fantazista Edgarda Bergena, je imela Candice vedno lahko življenje. Po materi Francis, ki je bila 20 let mlajša od moža in manekenka, je igrala podedovala lepoto. Po očetu pa, ki je v 30 letih delovanja v ameriškem gledališču med prvo in drugo svetovno vojno nabral veliko premoženje, pa je podedovala bogastvo.

«V svojem življenju sem storila veliko napak», pravi Candice. «Največja napaka je bila ta, da sem zapravila toliko let v družbi bogatih, dolgočasnih in neumnih ljudi. Vendar sem vedno lahko delala to, kar sem hotela.»

Najprej je študirala v Združenih državah Amerike, kasneje v nekem švicarskem zavodu in končno na univerzi v Pennsylvaniji. Že zgodaj so ji očeli prijatelji ponujali vloge v svojih delih, toda Candice ni nobene sprejela. Ker se je naveličala življenja na univerzi, je v prostem času bila v New Yorku za manekenko pri modnih revijah «Vogue», «Harper's Bazaar», in «Playboy». Skušala se je tudi uveljaviti kot fotografka in novinarka. Napisala je nekaj povesti, ki so jih objavili v mesečniku «Esquire» in celo enodnevniko, ki je niso nikoli uprizarili.

Prvi film, v katerem je nastopila, je bil «Skupina» z režiserjem Sydneyjem Lumetom. Kakor v prvem, tako so tudi v kasnejših filmih želeli njen nastop predvsem zaradi njene zunanosti in manj zaradi igralskih sposobnosti. Največja izmed teh filmov sta bila «Pustolovci» in «Vivre pour vivre» z Yvesom Montandom, režiserja Clauda Leloucha, ki je brezuspešno skušal ponoviti uspeh filma «Moški in ženska».

V filmskem svetu pa Candice Bergen nima veliko prijateljev, kljub svojemu nastopu dobro vzgojenega dekleta. Predvsem ji kolegi očitajo, da šteje med svoje prijatelje pomembne osebnosti, kot so Jacqueline Onassis, Frank Sinatra in Truman Capote. Očitajo ji, da je imela «vrtice» z igralci in playboyi kot so George Hamilton, Anthony Perkins in Thierry Melcher, sin znamenite pevke in milijarderke Doris Day. Očitajo ji, da hoče biti demokracija in živi kljub temu v hollywoodski Melki na Beverly Hillu v vili, katere je bil nekoč lastnik John Barrymore.

«To so sodbe, ki se jih ne morem rešiti zaradi svoje pretežitosti in zaradi svojega zunanega videza punčke s pečatom «Made in USA». Kdor me zares pozna, tega ne more verjeti! Candice se ponaša s tem, da je brez predsodkov in brez kompleksov. Včasih izgovori kako grodo besede in dela ne prevede elegantne geste in obraza. Navzoča je pri vseh protestnih manifestacijah: od tiste, ki protestira proti Nixonu, do tistih, ki se potegujejo za indijanske manjšine. «Sem proti nasilju, proti vojni, proti onesnaževanju ozračja, proti rasizmu, proti tej Ameriki, v kateri ne moreš biti srečen, če nisi slep, gluhi in nem.»

Vsem želi biti antikonformistka, celo na čustvenem področju. Sama pravi: «Upam, da se ne bom nikoli poročila. Imam najboljšo pogubo za to, da ostanem neporočena: spoznala sem preveč moških, da bi se še ne prepirala, da so sicer ženski potrebni, vendar da ni niti enega takega, ki bi ga bilo mogoče prenašati celo življenje.»

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Zato da boste mirnejši, spreminite svoj odnos do ljudi. Bodite nekoliko manj napačni in skušajte druge razumeti. Na tak način boste mogoče dosegli to, za kar se že dolgo potegujete. Neko srečanje bi znalo spremeniti mnogo stvari.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Neke oseba, ki ste jo imeli za prijatelja, bo prevrnila vaše zaupanje. Zato se raje o svojih delovnih težavah posvetujte z družinskimi člani, ki vam bodo prisločili na pomoč. Če želite tajnosti, bodite bolj previdni. Živčni boste.

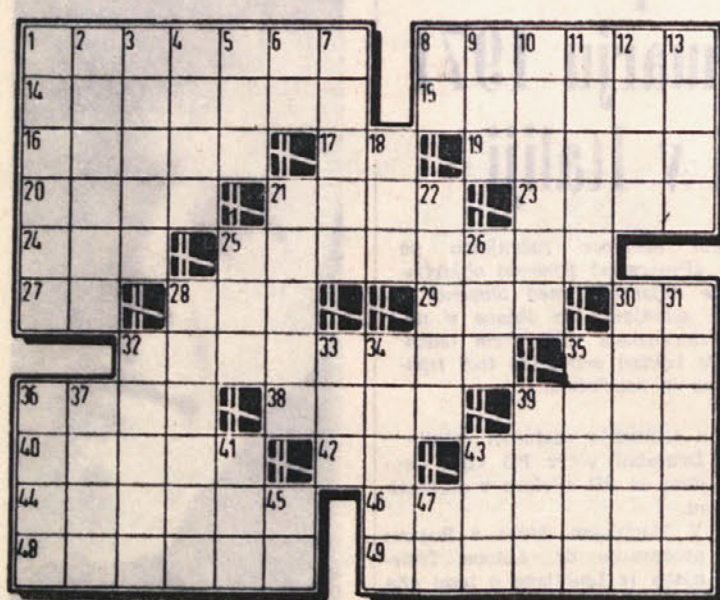
VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Na delovnem področju bo sicer vse potekalo brez presenečenj, a si boste sami zaradi svojega značaja ustvarili nekaj skrbi. Čas ni primeren za dolgoročne programe, kajti neke dogodke bi mogoče morda spreminili.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Prejeli boste mnogo ponudb na delovnem področju. Preden se odločite za eno izmed teh, dobro premislite, katera je najboljša. Le na tak način boste dosegli uspeh. Zdravje bo zadovoljivo.

VODORAVNO: 1. šok, 8. umik, 14. točka, iz katere izhaja žarčanje, 15. reka v Srbiji, 16. včasih je dobrodošel, včasih odvč, 17. enaka samoglasnika, 19. med stopinj in stopinjo, 20. pečenje, 21. omogoči branje, 23. nevesta jo dobi, 24. ženski glas, 25. ciprski patriarh in voditelj, 27. različna so glasnika, 28. reka v Nemčiji, 29. bodica, 30. Kosovo, 32. razvalina, 35. pohod na divjad, 36. otroška bolezen, 38. naslov Ibsenove drame, 39. učenik, mojster, 40. redko moško ime, 42. prvo ime znanega kitajskega lirika (Tai Po), 43. vrag, 44. umetnikova delavnica, 46. srce Moskve, 48. neguje konje, 49. ameriško mesto.

NAVPIONO: 1. plin, 2. zadnji sodnik, 3. razglas, 4. panonska reka, 5. huda bolezen, 6. eden, 7. pristaš gr. filozofske šole, 8. tovarna avtomobilov, 9. ladjedelniška naprava, 10. domača ovčjalka, 11. ime znanega Gogoljevega junaka.

KRIŽANKA

ka, 12. ni okrogel, 13. reka, 2. česlovina, 22. pokrivalo kraljev, 25. plod čebelnega dela, 26. nemški pomožni glagol, 28. ruski česar, 30. radioaktivni element, 31. gora na Koroskem, tudi dom, 32. val, 32. ni kriv, 33. nižji v glasbi, 34. nemško žensko ime, 35. pred rimsko železna doba, 36. drobna ovčjalka, 37. fr. grablje (frenetno), 39. del telesa, 41. železov oksid, 43. glasnik, 45. začelci nem. pisatelja, 47. majhen potok.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. steklo, 7. Nizozemski, 13. Renol, 14. dinar, 15. 16. ore, 17. Narcis, 19. kes, 20. boj, 21. Marlon, 22. fant, 23. 24. demant, 25. porto, 26. Cera, 27. Norman, 28. domina, 29. termit, 30. Marolt, 31. Vartan, 32. Emona, 34. Talget, 35. kl. 36. Toml, 37. Vodnar, 38. čiv, 39. 40. Darien, 41. Kina, 42. da, 43. totem, 44. Jurčič, 46. arzenik, 47. ednina.

CIRIL GALE DESPERADO JOAQUIN MURIETTA VLADIMIR HERCIG

TONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

To knjigo posvečam mrtvim in živim borcem XXXI. divizije NOV in POJ in članom VOS za Primorsko in Gorenjsko, ki so s svojo krevjo napisali neizbrisno stran zgodovine slovenskega naroda in pokazali pot v svetlo človeško prihodnost.

PRVI DEL

PTICE V VETRU

Kdor ni ptica, naj ne sedi na robove prepado! Friedrich Nietzsche

1

Počasi se je zdrnila iz hudih sanj in odprla oči. Curek luči pognega sonca ji je napolnil oči in jo oslepil. Zamislila je in si z rokami pokrila obraz. Podobe iz sanj so se ji same vrstile.

Na livadah, za gozdovi ob mestu, je nabirala rože, poslušala črčke in se pogovarjala s pticami. S šopom pisanih rož v naročju se je vračala v mesto. Že v predmestju so se na ulice stekale reke nemirnih ljudi in jih zajemle kakor ne-

naдна voda. Zelela je priti domov. Mnogičica pa je hitela iz mesta. Znašla se je v gruči, obkrožena od neznanih obrazov. Tuje in začudeno so zrlj vanjo in na njene rože. Takrat se je spomnila, da ima rože. Začela jih je deliti ljudem in se otožno smehljala. Ljudje so proseče stezali roke sprejemali rože in se umikali, da je lahko šla proti domu. Utonila je v množici. Zrak je drhtel v kovinskih rohnjenju. Jata srebrnih letal je zakrila sonce. Nekdo, ki ji je bil zelo blizu in je dolgo čakala nanj, je presunljivo klical:

«Ana! Ana! Ana!»

Mnogičica se je razmikala. Hotela je za glasom, ki je bil vse bolj proseč, šibek, skoraj obupan in delila cvetje.

S strani si je s komolci utiral pot skozi množico moških in se velik, srep in oblasten razkorčal pred njo. «Čemu delite rože ljudem, gospodična?» Odgovorila je s molkom strehu.

«Ljudje ne potrebujejo rož. Niti smeha v vaših očeh. To je groba kršitev državnih odredb in pohujšanje ljudstva. Ali razumete? Si boste z menoj?»

Dal ji je verigo okoli roke. Pred njim so se ljudje razmikali. Hodila sta dolgo. Rože so ji padale iz rok na tla. Nihče si jih ni upal pobrati. Potepale so jih množice.

Vodil jo je po neznanih ulicah, ki jim ni bilo konca. Sledila mu je brezvoljno, utrujena in nemočna. Pred stavbo, ki je bila večja od vseh drugih v mestu, ji je neznanec dejal: «Prišla sva.»

Potem je pritisnil na gumb in velika železna vrata so se neslišno razmaknili. Ko sta vstopila, so se za njima spei zaprla. Objela jo je temnoba. Temen hodnik ju je pogotil in znašla sta se na okroglih stopnicah, ki so se navzdol in navzgor vile v enolični spirali. Nato jo je peljal na hodnik, neskončno prazen in dolg, z mnogimi vrati na obeh straneh. Ves čas se ni ozir nanjo. Gledala je njegov črni klubok in usnjeni plašč in zdelo se ji je, da se premika, kot da ni človeka v njem.

Iz obupa jo je zdrnil kovinski krik, ko je pritisnil na gumb pri novih vratih.

«Prosim, vstopite za menoj!» je ukazal in se ozrl. Njegov obraz je bil prsten, koža zlepljena s kostjo in v votlinah oči steklena tema.

Neznanec je stopil v zelenkasto temo, ona pa je obstala na robu praznine in se upirala, da bi vstopila.

«Ne grem naprej!» je kriknila. Neznanec pa se je zakrohotal, da je odmevalo, kot bi trkljal debelo kamenje v prazen prostor.

«Vi greste z menoj!» Nevidna sila jo je potegnila za njim. In začutila je, da pada, pada v pošastno brezno.

Potem se je zbudila. Z roko je segla k srcu, kjer je začutila bolečino. Prsi so bile mokre in občutek tesnobe se je lepil v njej.

V sobo je vdiral hrup z ulice. Izgubljeni pisiki zavor vozil so se mešali v rohnjenje motorjev. «Akcijska» je pomislila. Pomirila se je šele, ko se je ropot polegal in se je tihota pomirajoče zillala s sončnimi prameni.

«Kako nore sanje,» si je dejala. Dvignila se je v postelji in sedla. Popravila si je valovite lase, ki so ji padali na ramena, in se razgledala po sobi. Za hip je podvomila v resničnost, ko se ji je vrnila v zavest. In vendar je bilo vse, kar se je dogajalo z njo, resnično. Preveč je doživela v enem samem mesecu. Usodno se je zapletla v pajčevinaste nit drevčega časa, ki je terjal kot vsiljiv vratar tudi od nje, da plača vstopnico za največjo predstavo s naslovom: VOJNA. Po teh nemiselnih sanjah se je je polastila osamljenost in začutila je, kot igralca, strah pred gledalci in soigralci. Podvomila je v svoje moči in v smisel tega, v kar se je spustila. Potolažila se je s tem, da pridejo v življenje tudi stvari, ki se jim ni mogoče izogniti. Srečal se z njimi in spoznal, kdo si, ker se slej ali prej moraš spoznati.

Vstala je, stopila k oknu in odgrnila zaveso. V vetru je plesalo uvelo listje in se igranje vrtilnic v naročje zlepljalo modre gladine jezera. V vodi so drhteli neznan gozdovi in nad njimi visoke, zasnežene gore.

Odtrgala je pogled od drevja in vode, jesen jo je navdela z otožnostjo.

Pospravila je posteljo. Običajno ni spala popoldne. Danes je izjemoma legla, ker sta z majorjem Wolfof imela važno pomenke pozno v noč. Nato je stopila k umivalniku in si osušila obraz s hladno vodo. Pogledala se je v ogledalo. Z velikim užitek si je razčesala bogate lase in si z vajenim gibom rahlo potegnila z rdečilo po ustnicah.

Obklela si je modro obleko, ki je poudarila sinjino njenih oči vitkost njene postave. Sprehodila se je po sobi, se prizmi ustavila in se zastrmela v razgrnjeno specialko, razdeljeno v kvadrate s posebnimi znaki in vso popisano in porisano z barvnimi svinčniki. Na njej je bil vrisan del zamislil in potek ofenzive «Wolkenbruchs», ki je imela namen uničiti partizanske enote na ozemlju od Triglava do Trsta in se splojiti z akcijo za ponovno osvojitve jadranske obale. Brala je oznake premikov nemških in partizanskih enot in se ob neznanjih šifrah trudila razumeti njihov pomen in zamislila majorja Wolfa, ki si je tako prizadeval širiti življenjski prostor nemškemu rajhu. Ko se je naveličala razbirati znake, je vzel s police mapo strogo zaupnih podatkov in sedla v naslanjač.

Z zanimanjem in vnemo, ki si ju je pridobila v dolgem letih učenja, se je seznanjala z vsem, kar je Wolfof in gestapo uspelo zbrati o narodnoosvobodilni vojski, partizanskih odredih in komunistični partiji. Že nekaj dni je proučevala težavno gradivo tega skrivnostnega človeka, ki je tako nenadno posegel v njeno življenje in ga povsem preokrenil. Čim več je prebrala, tem bolj je bila v si. beh. Dobivala je občutek, da vedno manj razume. Tu je zvedela za stvari, ki jih v obveščevalnem tečaju, ki je trajal tri mesece, niti omeniti niso. Tudi tam se je učila z zanimanjem in je snov dobro razumela, saj se ji je zdela, da se spreha po problemih kriminalnih romanov, ki so jo svoj čas privlačili. V njeni krvi je bilo nekaj pustolovskega, kar jo je sililo k iskanju in spoznavanju vedno novih stvari in dogodivščin. Povrnemo se

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 7. februarja 1971

- NOGOMET
1. AMATERSKA LIGA
- 15.00 v Gorici, Ul. Balamonti
- Audax — Vesna A
2. AMATERSKA LIGA
- 15.00 na Proseku
- Primorje A — Fogliano
3. AMATERSKA LIGA
- 08.30 v Trstu, Ul. Flavia
- Inter SS — Devin
- 11.30 v Trstu, Sv. Alojzij
- Vitus — Zorja
- 15.00 v Bazovici
- Breg — Bar Veneto
- 15.00 v Sovodnjih
- Sovodnje — Audax B
- 15.00 v Štandrežu
- Juvenina — Libertas Kopriva
- PRIJATELJSKI NOGOMET
- 09.00 na Proseku
- Primorje B — Liberta Barkovlje
- 13.00 v Trstu, stadion «1. maj»
- Fantide — Gaja
- 09.30 v Sovodnjih
- Sovodnje — Azzura
- NARAJAJNSKO PRVENSTVO
- 11.30 v Padričah
- Gaja — CGS
- 12.15 v Trstu, Sv. Sergij
- G. Viani — Breg
- 13.00 na Proseku
- Primorje — Rocol B
- 13.00 v Krizu
- Vesna — Ponzana
- KOŠARKA
- MLAJŠI MLADINCI
- 09.30 v Šklednju
- Servolna — Bor
- NARAJAJNSKI
- 11.30 v Trstu, stadion «1. maj»
- Bor — Don Bosco
- 12.30 v Šklednju
- Servolna — Polet
- ODBOJKA
- ZENSKA B LIGA
- 10.30 v Trstu, stadion «1. maj»
- Bor — Primavera Marzotto
- MLADINSKO PRVENSTVO
- 08.30 v Trstu, stadion «1. maj»
- Bor — Primorac
- KOŠARKA
- PRVENSTVO DEČKOV
- 15.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
- Bor B — CMM
- SMUČANJE
- TROFEJA RINDERPECK
- 10.00 v Saurisu
- Nastopajo člani SPDT
- NAMIZNI TENIS
- Pokr. prv. 3. kat. za posameznike
- 09.30 v Trstu, ENAOLI
- Nastopajo člani SD Sokol

SMUČANJE

LETOS V JANUARJU

Sto osemdeset mladih smučarjev

na tečajih SPDT v Kanalski dolini

Skoraj 150 tečajnikov je bilo mlajših od štirinajstih let

Januar je že za nami. Smučarski šport, ki zadnja leta doživlja tak razmah vseh plovov, se je nepričakovano približal tudi naši mladini, ki vsako leto vse bolj zahaja na sneg. Vsako društvo se je letos potrudilo, da samo organizira smučarske tečaje ali zimovanja ali poskrbi, da njegovi športniki zahajajo na smuča. Zelo razveseljivo je dejstvo, da so letos tudi nekatere šole pripravile vednevo bivanje na snegu. Oglejmo si še podatke o novi smučarski generaciji, ki je letos vabila v Trbižu, v organizaciji planinskega društva iz Trsta.

Smučarski tečaj, ki se redno nadaljuje tudi februarja meseca, je januarja obsegal 4 tedne. Organizacijsko delo je bilo zelo zahtevno, saj so se vsako nedeljo podali na pot 4 avtobusi in veliko število osebnih avtov. Tečajniki, katerih je bilo kar 180, so bili razporejeni v 14 razredov, upoštevajoč sposobnost posameznikov. Smučarskih učiteljev je bilo letos 5. Tečaji so bili razporejeni deloma pri Sv. Antonu (položnejše proge), v Zabnicah (proga «Na Ravni» ali Del-Angeles) ter v Ovčji vasi, proga Nebriato za nadaljevalni razred odraslih smučarjev in za tekmovalna razreda. V 4 tednih so smučarski učitelji trbiške smučarske šole nudili kar 99 ur in pol tečaja.

Se nekaj zanimivih številčnih podatkov: tečajnikov izpod 14. leta je bilo kar 146. Od teh pa je okrog 100 prvič stopilo na smuč.

Smučarje je vsako nedeljo spremljalo lepo število prijateljev in seveda starši. Poprечно število izletnikov v avtobusih je bilo kar 210! Najpomembnejši rezultat tečaja je seveda športnega značaja, vendar naj dodamo, da naši mladinci smučajo v slovenskem krogu in tako tudi izven solskega in domačega kroga lahko govorijo in prepevajo v svojem jeziku.

S športnega vidika lahko predvidimo, da se bomo zaradi tako velikega števila novih smučarjev jutri lahko tudi mi ponasili z dobrimi tekmovalci. Vsekakor pa ni več daleč čas, ko se bomo tudi mi vidneje predstavili na tekmah v Italiji.

S M

Na smučarskih tečajih SPDT ni veselo le na snegu, ampak tudi med vožnjo v avtobusu: mladi tečajniki si krajšajo pot s slovensko pesmijo.

V organizaciji PD S. Škamperle

ČEZ MESEC DNI

«AV» PO KRASU

- PRAVILNIK
1. Start tekmovalca bo 7. 3. 1971 z dvorišča stadiona «1. maja» v Trstu. Prva posadka bo startala ob 9. uri jutri, naslednje pa v trinitutnih presledkih.
 2. Tekmovanja se lahko udeležijo vsaka posadka, ki se je redno prijavila za nastop, vendar mora imeti v redu vse potrebne voznike dokumente. Avto sam mora biti zavarovan (zelen kartica).
 3. Vsako posadko sestavlja v vsakem avtu najmanj dva člana, največ pa trije. V seznam tekmovalcev morajo biti vpisani vsi člani vsake posadke. Ekipe so lahko mešane.
 4. Vsak voznik je dolžan priti pred startom na obe zadnji strani okni (na notranji strani) in na prednji strani avta tekmovalne številke, ki jih dobi od organizatorja. Posadka, ki ni med vožnjo ne imela vidno pritrjenih števil, bo diskvalificirana.
 5. Poprečna hitrost vožnje ne bo enakomerno razporejena na vso progo, vendar se bo sukala med 35 in 40 km na uro.
 6. Vsak tekmovalce se bo moral javiti med vožnjo številu kontrol in rešiti naloge, ki jih bo prejeli. Reševanje nalog je obvezno. Tekmovalce, ki bi oddali tekmovalni list brez rešitev (tudi brez ene same) bo diskvalificiral.
 7. Tekmovalci se zadnjih 30 metrov pred kontrolami in ciljem ne bodo smeli ustavljati, sicer bodo penalizirani. Ustavili se bodo lahko šele po kontroli ali cilju, vendar tako, da pri tem ne bodo ovirali ostalih tekmovalcev.
 8. Vsak tekmovalce mora po prihodu na kontrolo ali cilj takoj oddati svoj tekmovalni list, sicer bo v nasprotju primeru diskvalificiran. Ob prihodu na kontrolo ali cilj ne smejo tekmovalci sami vpisovati več nobene rešitve, razen tiste, ki jo zahteva žirija.
 9. Med tekmovalcem je dovoljena za rešitev nalog uporaba ur, zemljevidov, knjig in drugih pripomočkov.
 10. Tekmovalci, ki bodo prispeli na cilj z več kot 30 minutami razlike od časa, ki ga določi žirija, bodo diskvalificirani. Časomerilci bodo merili čas s celimi minutami (čas od 11 ur 35 minut do 11 ur 36 minut 59 sekund bo vedno veljal le 11 ur 35 minut).
 11. Razglasitev zmagovalcev in razdelitev nagrad bo predvidena v restavraciji v Senožehah — košili.
 12. Vsi tekmovalci so dolžni med potjo upoštevati vse prometne predpise. V primeru hujskih cestno-prometnih prekrškov bo prizadej tekmovalce črtan s seznama tekmovalcev.
 13. Prireditelj ne prevzema nobene odgovornosti za škodo, ki bi jo povzročili ali utrpeli med tekmovalcem udeleženci.
 14. Vsi tekmovalci so dolžni upoštevati vse predpise in navodila prireditelja ter s svojim športnim obnašanjem prispevati k uspehu prireditve. V primeru ugotovljenih nepravilnosti si prireditelj pridržuje pravico do izključitve iz tekmovalca.
 15. Prireditelj bo izobrazil neudarne rezultate tekmovalca na vidnem mestu v restavraciji pol ure pred nagradjevanjem in bo sprejemale v naslednjih 15 minutah (pisemne) pritožbe zaradi nepravilnosti v rezultatih. Vsako pritožbo mora spremljati kavejca v višini 5.000 lir, ki se v primeru zavrnitve pritožbe vrne.
 16. Prireditelj si pridržuje pravico do spremembe teh določil v primeru potrebe, višje sile ali iz lastni uvidenosti.

Pravilnik 5. zimskih športnih iger SPDT

ki bodo v Trbižu v nedeljo, 28. februarja

1. Tehnična komisija, žirija in organizatorji imajo sedež v restavraciji «A. BAITA» v drugem nadstropju, kjer sta tudi pisarna in računski oddelki. Vstop bo strogo preprečen komurkoli, ki ni član navedenih komisij.
 2. Obvestila in rezultati bodo razglašeni na terasi iste restavracije.
 3. Tekmovalci in predstavniki društev morajo pregledati točnost startnega vrstnega reda s posebnim poudarkom na paginaciji in kategoriji. Vsako ne točnost morajo javiti drugi dan po objavi startnega vrstnega reda med 20. in 21. uro v Ul. Geppa 9/1 (bar).
 4. Vpisovanje bo samo 18. februarja od 19.30 do 21. ure. Izključena so vpisovanja po telefonu. Vpisnica se lahko poravnata tudi po poštni poloznici na račun SPDT (Ulica Manna 29 — 34134 Trst). Vpisnica znaša 400 lir za posameznika tekmovalca. Vpisne pole mora izpolniti predstavnik društva. Pole so na razpolago društvom v Trbiški knjižnici.
 5. Kolikor ne bo zastankov zaradi višje sile poteka posamezne organizacijske točke na sledeči način:
CETRTEK, 18. februarja — VPISOVANJE (Ul. Geppa 9) od 19.30 do 21. ure.
PETEK, 19. februarja — šrebanje.
NEDELJA, 21. februarja — objava startnega vrstnega reda v dnevnem tisku.
PONEDELJEK, 22. februarja — prizivi glede netočnosti v startnem vrstnem redu, Ul. Geppa 9 od 19. do 20. ure.
PETEK, 26. februarja — razdeljevanje števil predstavnikov društev. Razdeljevanje pol s pravilnikom in ostalimi obvestili ter navodili. Od 20. do 21. ure.
NEDELJA, 28. februarja — tekmovalce za vse kategorije in panoge pri Sv. Antonu pri Trbižu.
TOREK, 2. marca — objava neudarnih rezultatov v dnevnem tisku. Istega dne od 19. do 20. ure prizivi v Ul. Geppa 9 (Klub).
SREDA, 3. marca objava možnih popravkov v dnevnem tisku.
PETEK, 11. marca — nagradjevanje in projekcija filmske dokumentacije 5. ZSI 1971. Organizatorji si pridržujejo pravico merjave datuma tekmovalca, kakor tudi datumov zgoraj navedenih točk.
 6. Tekmovalce, ki predložijo priziv mora položiti kavejco 5000 lir, ki jo organizatorji pridržijo v primeru zavrnitve priziva.
 7. Razdružilec sestavlja 7 članov.
 8. Vsako društvo mora ob prejemu številki položiti kavejco 10.000 lir. Tekmovalce, ki ne tekmuje za nobeno društvo, mora sam dvigniti svojo številko na dan razdeljevanja. Kavejca za posameznika znaša 3.000 lir. Društvo ali posameznik prejme povratno kavejco na dan nagradjevanja le če so bile vrnjene vse številke. Isto velja za posameznike. Organizatorji sprejemajo številke v pisarni «Baita» od 16. do 17. ure na dan tekmovalca.
 9. Za neoddane številke mora društvo ali posameznik plačati 3.000 lir. Za nepovrnjeno številko si organizator pridržijo kavejco plus 3000 lir za vsako neoddano številko.
 10. Društva, ki ne bodo pravčasno dvignila številke, nimajo pravice do tekmovalca. Isto velja za posameznika, ki se predstavi na startu brez številke.
 11. Kontrolni sodniki, starterji in zapisničarji na progi, ter člani tehnične komisije, morajo biti na razpolago žiriji 1 uro pred razglasitvijo rezultatov.
 12. Kazni: vsaka kršitev športnega duha tekmovalca se kaznuje z izključitvijo ali z odvzemom 10 točk na skupni lestvici.
 13. Odborniki organizacijskega društva nimajo pravice do tekmovalca.
 14. Organizatorji si pridržujejo pravico do spremembe teh določil v primeru višje sile ali po svoji uvidenosti.
 15. Prireditelj ne prevzema nobene odgovornosti za poškodbe, ki bi jih utrpeli tekmovalci med tekmovalcem.
 16. Za vse kar ni predvideno v tem pravilniku, veljajo pravila FIS.
- PRAVILNIK VELESALOMA
1. Tekme v veleslalomu se lahko udeležijo tekmovalci član sk kategorije in mladinskih kategorij. Tekmovalci bodo porazdeljeni po kriteriju FIS za zimsko sezono 1970/71.
 2. Kategorije so sledeče:
a) Člani rojeni leta 1951 in starejši (51., 50., 49 itd.).
b) Starejši mladinci — (junior 1952, 1953-1954).
c) Mladinci — (aspiranti 1955-1956).
d) Naraščalniki — (allievi 1957-1958).
e) Cicibani — (ragazzi 1959-1960).
 3. Kategorija mladih tekmuje na krajši progi.
 4. Točke mladincev, naraščalnikov, cicibanov in medvedkov se upoštevajo za lestvico najuspešnejšega društva v mladinskih kategorijah.
 5. Točkovanje se računa po istem kriteriju kot za članske kategorije.
 6. Otrsko tekmovalce. Rezultati se ne upoštevajo za lestvico najuspešnejšega društva v mladinskih kategorijah. Vsi mali tekmovalci bodo prejeli mala spominska darila.
 7. Nagrade tekmovalcev mladinskih kategorij:

Natečaji SPDT

ob 25-letnici obnove društva

- Ob priliki praznovanja 25-letnice obnove Slovenskega planinskega društva v Trstu, ki bo maja meseca 1971, razpisuje odbor društva sledeče natečaje:
1. NATECAJ ZA NAJDUHOVITEJŠO KARIKATURO S PLANINSKIM MOTIVOM
Format in uporabljeni material sta poljubna.
 2. NATECAJ DIAPOZITIVOV S POLJUENO OBRAVNAVANO PLANINSKO TEMATIKO
(Flora, fauna, pokrajina itd.). — Vsak udeleženec lahko predstavi največ tri diapozitive formata 6x6 cm. (Kategorije: mladinci, naraščalniki, medvedki).
Pokal najhitrejšemu mladincu, ne glede na kategorijo. Nagradni diapozitivi bodo prikazani na dan nagradjevanja, vsi ostali diapozitivi pa bodo razstavljeni istega dne.
 3. NATECAJ NAJLEPŠEGA FILMA Z IZKLJUČNO PLANINSKO TEMATIKO
Vsak udeleženec natečaja lahko predstavi samo en film. Ta je lahko belo-črni ali barvni, 8 milimetrski, dolžina filma lahko niha med 30 in 45 minut. Predložiti filma morajo biti popolni (z naslovom in ostalimi potrebnimi napisi). Lahko so ozvočni ali z magnetnim trakom na filmu, ali s spremljajočo posneto muziko na magnetofonskem traku. Posameznik lahko sam poskrbi za dostavo magnetofona na dan predvajanja, ali pa dostavi samo registrirani trak. Kdor ima ozvočen film, mora predložiti tudi trak, ki mora biti skrbno zavarovan v primeru škafitci. — Nagradni filmi se bodo predvajali na dan nagradjevanja.
 4. LITERARNI NATECAJ POEZIJE
Kategorija tematika je narava na splošno. Nagradna dela bodo recitirali ob spremljavi izbrane instrumenta.
 5. MLADINSKI NATECAJ ZA NAJLEPŠO RISBO S PLANINSKIM MOTIVOM
Format, barve, uporabljeni material so poljubni. — Natečaja se lahko udeležijo osnovnošolski otroci (tu sta dve kategoriji: 1. in 2. razred ter 3., 4. in 5. razred), in dijaki nižje gimnazije.
- Natečaje se lahko udeležijo le člani slovenske manjšine v Italiji, s stalnim bivališčem v državi Furlaniji — Julijski krajini. Dela je treba predložiti v zaprti zalepki, na kateri mora biti napisano geslo. Ki zalepki je treba priložiti še drugo, z enakim geslom na zunanji strani, v zalepki (zaprti) sami pa naj bo poleg enakega gesla še ime in naslov udeleženca natečaja.
- Delo je treba predložiti najkasneje do sobote, 6. marca '71 v Trbiški knjižnici.
- Seznam nagrad bo društvo pravočasno objavilo v dnevnem tisku.

NOGOMET DANES		A SKUPINA	
ALIGA		CLIGE	
2. povratno kolo		2. povratno kolo	
BOLOGNA — JUVENTUS	Mascali	AREZZO — MODENA	ALESSANDRIA — LECCO
CAGLIARI — LAZIO	Monti	ATALANTA — TERNANA	Monforte
CATANIA — LANEROSI V.	Motta	CESENA — MONZA	PADOVA — VERBANIA
MILAN — FOGGIA	Toselli	COMO — LIVORNO	Pesciarelli
NAPOLI — SAMPDORIA	Shardella	NOVARA — CATANZARO	PIACENZA — ROVERETO
ROMA — INTERNAZIONALE	Lo Bello	PALERMO — MASSESE	Florenza
TORINO — VARESE	Panzino	PERUGIA — CASERTANA	PRO PATRIA — TREVISO
H. VERONA — FIORENTINA	Pieroni	PISA — MANTOVA	Ciulli
		REGGIANA — BARI	REGGIANA — LEGNANO
		TARANTO — BRESCIA	Moretto

je vprašanje, ki si ga je že večkrat zastavila: zakaj so ji prav njo?

V obsevalno šolo je prišla po materini zaslugi. Mati je je spomnila Nemcev takoj, ko so Lahi odšli in je nemška vojska zasedla Ljubljano. Pravzaprav so se tudi Nemci spomnili nje. Materin znanec, daljni sorodnik, folkedolbec, jih je hotel in pogovoriti mater, da se je tudi ona priglasi za nemško. Obetala si je zboljšanje gnojnega stanja. Mati je odšla v banki, kjer je le slabo zaslužila. Mati je izkušnjo na univerzi in sanjala, da bi postala igralka ali najslabšem primeru pa bi postala profesorica nemščine in angleščine. Dve leti mlajša sestra Melita je hodila še v gimnazijo. Živeli so skromno, tiho in samosvoje v stanovanju, ki so ga le s težavo plačevali, odkar je umrl oče, ki je kot trgovski potnik kar dobro zaslužil. Mnogo je potoval in ni bil časa, da bi se posvetil družini. Samevali so, vendar dobro živeli. Tri leta pred vojno ga je pobrala pljučnica in mati je s sestro ostala sama.

Obeta se je Ana dobila spominjala. Vsakokrat, ko se je vrnila s potovanja, jim je kaj prinesel. Imela je mnogo novih, lep oblik Obetala sta jo oče in mati, v šoli pa je zbuljala na ne bi bila sedaj nemška obsevalka. Nehote je primerjal s sestro. Dve leti mlajša sestra Melita je hodila še v gimnazijo. Živeli so skromno, tiho in samosvoje v stanovanju, ki so ga le s težavo plačevali, odkar je umrl oče, ki je kot trgovski potnik kar dobro zaslužil. Mnogo je potoval in ni bil časa, da bi se posvetil družini. Samevali so, vendar dobro živeli. Tri leta pred vojno ga je pobrala pljučnica in mati je s sestro ostala sama.

Obeta se je Ana dobila spominjala. Vsakokrat, ko se je vrnila s potovanja, jim je kaj prinesel. Imela je mnogo novih, lep oblik Obetala sta jo oče in mati, v šoli pa je zbuljala na ne bi bila sedaj nemška obsevalka. Nehote je primerjal s sestro. Dve leti mlajša sestra Melita je hodila še v gimnazijo. Živeli so skromno, tiho in samosvoje v stanovanju, ki so ga le s težavo plačevali, odkar je umrl oče, ki je kot trgovski potnik kar dobro zaslužil. Mnogo je potoval in ni bil časa, da bi se posvetil družini. Samevali so, vendar dobro živeli. Tri leta pred vojno ga je pobrala pljučnica in mati je s sestro ostala sama.

vajalko v nemški urad. Ker se Ana, ki se je kot študentka počutila kar dobro, ni razveselila ponudbe, se je mati razjezila, da je vse na njenih raneh in da ne morejo naprej živeti, ker zasluži komaj za hrano. Poudarila je, da bo še to službo dobila samo zato, ker je v njenih žilah nekaj nemške krvi.

Potem se je oglasil pri njih eden možič v civilu. Mati ga je predstavila za človeka iz urada. Ana mu je bila všeč. Takoj pa je postavil pogoj, da bo morala na kratek tečaj, da se usposobi za novo službo.

Tako je Ana odšla. Za sosede in znanke k sorodnikom v Nemčijo, kjer je zbolela in zato tam ostala; za mater na izpopolnjevanje nemščine, v resnici pa v šolo za nemške vohune.

Ana to popoldne ni bila zbrana. Odložila je gradivo in se sprehodila po sobi. Dnevi njenega posebnega pouka so se bližali koncu, ona pa si s seboj še ni bila na jasnem. Vsa omočnina in prevzeta je bila od majorjevega vpliva. Navidezno se je podredila in se vdala v vlogo, ki so ji jo namenili, obenem pa je premagovala odpor. Počutila se je kot plemenita žival, ko jo prvič vprežejo in instinktivno spozna, da zanjo ni več proste poti. To pa ni bilo v skladu z njeno prostodušno in svobode željno naravo.

Pričakovala ga je. Stopila je k oknu in pogledala na pot, ki je vodila k vili. Videti ni bilo nikogar.

Mrak je zdrsnil z golih hrbtov gora v dolino. Nad jezero je krožil oblak črnih ptic. Jadrale so do počine nad vodo, kjer se na robu skalovja dviguje grad, potem so preletele vodo in obkrožile otok s cerkvijo. V daljavi so bile videti le še kot črne pike. Ko so se vrnile in letele nad njo, so vznemirjeno kričale v sinjino. Rada je opazovala ptice v letu in gledala je za njimi, dokler niso sedle v visoko smrečje. Mir ugašajočega dne je zmotil daljni odmev eksplozije. Ni ga bilo, in zaskrbelo jo je, kod hodi.

Prižgala je luč in sedla na posteljo. Na omarici je imela zloženih nekaj knjig, ki ji jih je posodil, da bi jih prebrala

in si izpopolnila svoje pomanjkljivo politično znanje. Med knjigami je bil v belo usnje vezan Hitlerjev Mein Kampf, Rosenbergov Mit 20. stoletja, Nietzschejeva Volja do moči in Goethejev Faust. Vzela je v roke Mein Kampf, ga odprla in se ustavila ob posvetilu, napisanem z okornimi, velikimi in oglati zaobljenimi črkami, ki so razodevale energičnega človeka, ki mu ne manjka surovosti niti samozvesti. «USODA ZAHTEVA OD JUNAKA, DA JE NA RAZPOLAGO SLEHER NEMU UKAZU. Zmaga ali smrt! Svojemu dragemu prijatelju in soborcu polkovnik...» Z nečitljivim podpisom.

Zamislila se je v smisel besed in zdelo se ji je, da morajo biti junaki usmiljenja vredni ljudje. Kot ženska ne bi mogla ljubiti človeka, ki živi le od ukazov. Listala je po knjigi in se ustavljala ob stavkih, ki jih je major rdeče podčrtal in ob njegovih pripombah. Iskala je njega in sebe. Zasedila je misli, ki jih je že sam v taki ali drugačni obliki povedal in ki so se ji večkrat upirale, da ni mogla nekritično mimo njih. To so bile misli o velikini arijske rase, o usodni vlogi nemške države, ki bo rešila človeka pred Judi, in o mrčesu — Slovanih.

V knjigi je imel major tudi drobno beležnico, v katero je zapisoval važne misli in pripombe z drobno in lepo oblikovano pisavo. V njej so bili tudi izpiski iz mnogih drugih knjig. Ko jih je brala, ji je bilo, kot da brska po skrivnostih svojega novega gospodarja. Iz mozaike raznih misli in citatov je zaslušla osnovna gibalna tega človeka. Le to ji je bila skrivnost, zakaj ji je pustil beležnico v knjigi. Namenoma? Jo je prezi? Z razdvojenimi čustvi je sledila njegovim mislim. Ni vedela, ali se ga boji ali ga občuduje. Spoznala pa je, da se hoče visoko povzpeti, da mu je všeč, če so mu ljudje podložni, in da globoko prezira vse, kar je pod njim.

«Za tvorbo višjih kultur je bila prisotnost nižjih ljudi nujna. Nedvomno je prva človeška kultura v manjši meri temeljila na udomačenih živalih kakor na uporabi nižjih ljudi.»

«Kultivirajmo krutost.» je pisal Wolf. «Vsako čustvo najrahljeje človečnosti proti sovražniku nas napravi slabe in je

znak nečistosti tistega, ki takšna nagnjenja občuti.»

«Ali ni zločinska blaznost, če rojeno na pol opico tako dolgo dresamo, dokler se ne prepričamo, da smo napravili iz nje advokata, medtem ko morajo pripadniki višje kulturne rase ostajati na nevednih mestih.»

«Nemški narod mora svetu gospodovati ali propasti!«

Tesnobno se je nasmešnila tem mislim uničevalne logike in zblala se je zase, kako se bo znašla.

Njeno premišljevanje so zmotili vojaški koraki. To bo oni! Spoznala ga je po hoji. S smehljajem se je zazrla v vrata. Potrkaj je in vstopil. Močan, gibek in vojaško zravnjen je s smehljajem na ustih pozdravil. Ozdravila mu je in oči so ji zasijale.

Lase je imel črne, valovite in čelo visoko, ves obraz je bil ugrajen in prijazen. V izrazu se je kosala lokava bistrast z odločnostjo, oči so mu sijale zaupljivo in prodorno. Na dnu zenice pa je ticalo nekaj nevarnega.

Ana je vstala. Spretno je prikrila zadrego pred njim in odložila knjigo.

«Moj poklon, mlada dama. Kako ste prebili dopoldne v tej prekriti miriški vili in pustili dolgočasni sobi?»

«Kakor vidite, v knjigah. Brala sem tudi vaše izpiske in pripombe, bilo je zelo zanimivo.» mu je odgovorila smehljaje, ga koketno pogledala in stopila za njim, da je lahko vzela plašč in kape, ki ju je odložil.

«Moje misli in izpiski. To sem delal vedno, dokler čas ni podivil. Igra besed in zanesenjaštvo. Teh stvari ne jemljite preveč resno. Življenje kuje vse drugačne stvari. Večkrat sem se moral spremeniti od danes na jutri. To sem pisal že pred vojno, ko sem bil na vojni akademiji, in potem, ko sem se bavil s študijem psihologije.» Tako ji je govoril, medtem ko si je slačil tudi bluzo, okrašeno z mnogimi odlikovanji in železnim križem I. reda.

Potem se je zagledal vanjo in spregovoril:

«Sijajni ste, Ana. Sarmantni, lepi, zaupljivi ste, in zato nevarni.»

(Nadaljevanje sledi)

TRAGIČNA NOČ V BELFASTU IN LONDONDERRYU

Boji med demonstranti in policijo 4 mrtvi in na desetine ranjenih

BELFAST, 6. — Štirje mrtvi, na desetine ranjenih, sedemdesetdeset artilerij, poleg tega pa cela vrsta avtomobilov in avtobusov zažganih, to je tragični obračun demonstrantov v Belfastu, kjer je spet vzplnil boj med demonstranti in policijo, okrepjeno z oddelki britanske vojske.

Incidenti so se v severnoirskem glavnem mestu začeli malo po polnoči, ko so skupine mladih demonstrantov napadle policijske sile z molotkovi in drugim eksplozivom. Istočasno so se na strelah hiš pojavili ostrostrelci, nekateri obojeni celo z brzoostrelkami. Do najbolj tragičnega dogodka je prišlo na Ardoyne Street v katoliški četli. Britanska vojska vozila, proti kateremu so vrgli zažgano bombo, se je vnelo, vojak, ki na njem je bil ubit od rafala iz brzoostrelke. Tako so prihiteli vojske okrepitve ter se je začel obojeni spopad, med katerim sta dva demonstranta padla pod streljivo vojakov.

Četrta žrtev je demonstrant, ki mu je bomba eksplodirala v rokah. V Shankill Roadu v protestantski četli je eksplodirala bomba, ki je ranila šest oseb. Štirje vojakovi pa

so bili ranjeni, ko so padli v zasledo ostrostrelcev. Dva od njih sta v zelo resnem stanju.

Do hudih incidentov in spopadov je prišlo tudi v Londonderryju, kjer ni bilo človeških žrtv. 47 oseb so aretirali.

Severnoirski in britanski policija pripisujeta krivdo za incidente irski republikanski organizaciji IRA ter protestantskim skrajnejim duhovnikom Jana Paisleya.

Ribičičev intervju «Delu»

LJUBLJANA, 6. — Jutrišnje ljubljansko «Delo» objavlja daljši intervju s predsednikom ZIS Mitjo Ribičičem, ki je odgovoril na nekatera vprašanja v zvezi s cenami, razvrednotenjem dinarja in izvajanjem stabilizacijskega programa. Ribičič je poudaril, da je Jugoslavija v stanju, ko se pričenja bitka za usreščenje resolucije zvezne skupščine na področju cen. Sprejem trenutnih zahtev za povečanje cen bo po mnenju Ribičiča izpolnil učinek razvrednotenja za 60 odst. Poleg pritiska za povečanje cen so pri- tiski, da se ukine odlok, ki ome-

juje povečanje osebnih dohodkov za več kot 11 odst., da se poveča investicijska proračunska in splošna potrošnja ter da se dajo nove obsežne, ki bi ustvarjale nove obsežnosti v tej zvezi. Vse to je, po mnenju Ribičiča, da se vzdržijo pritiski za povečanje cen, kajti izgubljena bitka proti pritiskom za povečanje cen bi pomenila izgubiti bitko za pozitivne učinke razvrednotenja. V borbi proti pritiskom za povečanje cen, ki imajo vedno večji obseg, ZIS je v zvezi s tem opozoril na zanimiv pojav, da zahteve za povečanje cen ne prihajajo s strani tistih v gospodarstvu, ki so z razvrednotenjem najbolj prizadeti in v katerih so osebni dohodki razmeroma najnižji, temveč nasprotno prav od dobrostojećih delovnih organizacij in gospodarskih vej, ki si s povečanjem cen žele zagotoviti sredstva za izvedbo svojih investicijskih programov. Zvezni izvršni svet, je poudaril Ribičič, je načelno za to, da se menjačo cen nekatere izdelkov in storitev, toda pod določenimi pogoji in da se povečanje opravi postopoma.

V RIMSKI KONGRESNI PALAČI

Poročilo Ferrija na kongresu PSU

Socialdemokratski tajnik je v svojem govoru omenil tudi potrebo po popolni uresničitvi pravic etničnih manjšin

RIM, 6. — Z uvodnim poročilom tajnika Ferrija se je začel v Rimu prvi kongres PSU. Na kongresu so prisotne delegacije vseh italijanskih strank razen MSI. Navzoče so tudi številne tuje delegacije, med katerimi tudi predstavništvo Zveze komunistov Jugoslavije.

Prvi del svojega poročila je Ferri posvetil razloku, iz katerega je stranka nastala pred podlignim letom. Tajnik PSU je nato polemiziral s komunisti in zavrnil možnost, da bi politika leve sredine še veljavna, drugi pa meni da je to preživela formula ter da je treba pripraviti teren za novo večino, katere sestavni del bi bili tudi komunisti.

Tajnik PSU je nato polemiziral s socialistično stranko, ki da se boji, da bi bila premalo levi-

čarska, in z demokratsko, ki se ni uresničila notranje objavitve, kot jo je svoj čas zahteval posl. Piccoli. Ferri je omenil tudi polemike, ki so nastale ob njegovem intervjuju glede možnosti revizije ustave in uvedbe predsedniškega sistema tudi v Italiji. Glede vloge sindikatov je dejal, da proces sindikalne enotnosti zaskrbljuje socialdemokrate, ker da niso še zrele, v katerih bi sindikati lahko preprečili, da bi bili instrument prevratniških načrtov.

V zunanji politiki je Ferri izrazil popolno podporo Brandtovim vzhodni politiki ter poudaril, da je PSU podpiral vlado v izvajanju drugega pogoja, ki je neobhodno potreben za varnost in ravnotežje v državi ter za pomiritev: t.j. akcija za odpravo vsakršnega nezgodnega obmejnega državnim, gotovost meja in popolna uresničitev pravic etničnih manjšin.

O Ferrijevem poročilu se je razvnela diskusija, ki se bo nadaljevala tudi jutri.

V MOŠKI ODOBJARSKI C LIGI

Kras predal točki odličnemu Libertasu

LIB. BASSANELLO PD - KRAS 3:1 (15:10, 7:15, 15:4, 15:8)

KRAS: L. in R. Milčič, Budin, Vesnaver, Guštin, Zivec, Škrk, Persinger, Draslič, Simoneta.

LIBERTAS: Magarotto, Faggiani, Gionovichi, Fabbri, Paniz, Pitteri, Fantin, Viel in Agatea.

SODNIKI: Brezigar, Marcon in Treu.

Sesterka Libertasa iz Padove, ki meri na prvo mesto tega prvenstva, je zaslužen premagala ekipo Krasa. Tekma, kateri je prisostvovala nad 150 viharno navijačih gledalcev, med katerimi je bilo tudi nekaj navijačev iz Padove, je bila napeta in nad vse borbena. Bila je tudi na zelo visoki tehnični ravni. Gostje so se izkazali predvsem s svojo odlično obrambo, skozi katero ni mogel prodreti niti odlično razpoloženi Krasov napad. V primerjavi s prvo tekmo v začetku prvenstva v Padovi, so tokrat gostje pokazali tudi res odlični napad v katerem točko je vsi igralci.

Krasu kljub porazu ni moglo očitati ničesar. Fantje so dali res vse od sebe in več kot to, kar so pokazali, niso mogli doseči, kajti nasprotnik je bil tokrat zanje res neprimerno. Vsekakor pa bi se srečanje lahko odvijalo tudi drugače, če ne bi Kras v prvem nizu pri vodstvu 10:5 v svojo korist pustil, tako da je nasprotnik nanižal kar deset zaporednih točk.

V drugem nizu je z odlično igro pokazal vso svojo moč in je prepustil nasprotniku le sedem točk. V tretjem, in dejansko odločilnem setu, pa je Libertas v močnem začetnem zaletu nanižal osem točk in je to prednost obrnil do konca.

Četrty niz je bil najdaljši. Bil je izredno borbena in ekipi sta se zagrizeno borili za vsako točko, saj je bilo potrebno za vsako piko opraviti tudi po več menjav. «Belo-rdeči» so dali res vse od sebe, vendar je prav v tej ostri bitki prišla še posebno do izraza vsa moč padovanske sesterke. Pri stanju 13:4 je sicer Kras nanižal nekaj točk, vendar je bilo to vse premalo, da bi lahko gostom ogrožal končno zmago.

Kljub porazu je bil Kras deležen aplavza svojih zvestih navijačev, ki sicer niso bili zadovoljni z rezultatom, toda v zameno so bili poplačani z odlično igro svoje ekipe.

V VELESALOMU KANDAHAR

Thöni prepočasen v drugem spustu

Zmagal je Francoz H. Duvillard

Francoz Henry Duvillard je danes na izredno težki progi v Cransu v Montani, kljub podedenemu snegu nadoknadil svoj četrtni zaostanek v veleslalomu in si je v drugem teku nabral tolikšno prednost, da je pustil Italijana G. Thoenja za seboj za več kot sekundo in pol.

Končna lestvica veleslalomu Kandahar (ki ni veljal za svetovni pokal) je taka:

1. Henry Duvillard (Fr.) 3'26"80
2. Gustavo Thoeni (It.) 3'28"34
3. Patrick Russel (Fr.) 3'28"91
4. Eric Pulsen (ZDA) 3'29"26
5. Josef Loidl (Av.) 3'29"58
6. Roland Thoeni (It.) 3'29"58

V tokrem zvečer, ob 19.30 pa bo v ljudskem domu pri Magdaleni proslava 50-letnice KPI.

7. Adolf Roesti (Švi.) 3'30"05
8. Walter Tresch (Švi.) 3'30"17
9. Bernhard Russi (Švi.) 3'30"17
10. Max Rieger (Vzh. Nem.) 3'31"37
11. Sepp Heckmiller (VN) 3'31"37

Za 10. mednarodno moško smučarsko tekmovalno se je na sporedu četrtni dan, so se doslej prijavili tekmovalci iz sedemdesetih držav. Tekmovanje bo veljalo za točke FIS. Veleslalom bo na sporedu 20. t.m., slalom pa dan kasneje. Obe tekmovalni bosta potekali na novih progah, ki so ju zgradili letos.

UMETNO DRSANJE

Na evropskem drsalnem prvenstvu v Zuerichu je zmagala med ženskimi posameznicami Avstrijka Beatrice Schuba. Mlada Dunajčanka je že več časa sodila med boljše evropske drsalke in je tudi naskakovala kontinentalni naslov, vendar ji ni dosegel še nikoli uspelo se uvrstiti višje od drugega mesta. Pred seboj je vedno imela kakšno boljše tekmovalko, precej pa jo je tudi oviralo dejstvo, da je bila zelo slaba v poljubnem drsanju, kajti pri tem jo je zelo ovirala njena telesna višina. Schuba je namreč precej visokorasla.

Nemajhno presenečenje je pripravi Italijanka R. Trapanese, ki uvrstitev na tretje mesto. To je eden največjih uspehov italijanske drsalne športa doslej.

LESTVICA

1. Beatrice Schuba (Av.)
2. Zsuzsa Almasy (Mad.)
3. Rita Trapanese (It.)
4. Sonja Morgenstern (V. N.)
5. Charlotte Walter (Švi.)
22. Helgi Gavroda (Jug.)

25-LETNICA USTANOVITVE PD «S. SKAMPERLE»

V okviru proslav, ki jih bo priredilo društvo, bo tudi

Kraška avtomobilska vožnja

in sicer 7. marca. Proga bo potekala po Krasi, na obeh straneh meje. Tekmovanje se bo zaključilo s skupnim kosilom. Udeleženci morajo imeti za prehod meje prepustnice. Vpisovanje v društvenih prostorih vsak večer (razen ob sobotah) od 20.30 do 21.30, od 1. februarja dalje. Vpisnina — katero je treba poravnati že ob vpisu — znaša 3.000 lir.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DELO DEŽELNEGA ODBORA

300 milijonov lir za specializirane kulture

Deželni prispevek do 50 od sto predvidenih stroškov - Strokovnjaki specializirane družbe bodo proučili vprašanje strokovnega izobraževanja delavcev v Furlaniji-Juljski krajini

V okviru svojih prizadevanj za razvoj specializiranih kultur v kmetijstvu Furlanije-Juljske krajine je deželni odbor na eni izmed zadnjih sej sprejel sklep o namembni 300 milijonov lir za podeljevanje prispevkov kmetovalcem, ki namenjajo urediti specializirane vinograde ali nabaviti stroje in semena za potrebe vrtnarstva, sadjarstva in ovčevinarstva.

Omenjeni znesek, ki ga je dežela nakazala iz razpoložljivosti po proračunu za letošnje leto, bo veljal — v skladu z določili deželnega zakona št. 29 iz leta 1967 — za kritje do 50 od sto stroškov za ureditev vzornih vinogradov. Prednost bodo imeli vinogradi v grloevnatih krajih in znotraj območij z zaščitenimi viniki in pridelki (denominacijami d'origine controllata). Za prispevek bodo poleg zasebnikov lahko zaprosile tudi javne ustanove ali konzorcijske strokovne šole, kolikor bi namenjale urediti vinograde z izbranimi trtami.

Podobne olajšave, to je kritje do 50 od sto predvidenih stroškov, bodo uživali kakor redno sadjarji, ovčevinarji in vrtnarji za nabavo

tehničnih naprav in semen. Med tehnične naprave spadajo tudi stroji za boj proti parazitom, naprave za namakanje, rastlinjaki in podobno.

Na svoji točki se je deželni odbor na predlog odbornika Stopperja sprejel sklep, po katerem bo do poveril neki specializirani družbi ali nalogu, naj razčisti vprašanje strokovnega izobraževanja delavcev v Furlaniji-Juljski krajini. Izsledki študije bodo služili deželni upravi tudi pri sestavi načrta za socialno-gospodarski razvoj v petletju 1971-1975.

Družba bo opravila svoje delo v šestih mesecih. Njeni strokovnjaki bodo najprej preučili sedanjí ustroj strokovnega izobraževanja v deželi. Nato se bodo lotili vprašanja, kakšno bo povpraševanje po takšnem izobraževanju v naslednjih petih letih. Tretji del raziskave bo veljal sestavi primernih programatičnih smernic. Pri tem zadnjem poglavju bodo sodelovali deželni organi, ki bodo v tej zvezi upoštevali tudi mnenje strokovnih in stanovskih organizacij iz Furlanije-Juljske krajine.

Kongres PRI

V Trstu se je pričel redni pokrajinski kongres republikanske stranke. Zboru 35 delegatov predseduje vsedržavni podtajnik stranke Battaglia, poročilo pa je prebral tajnik Di Re. V samem začetku je Di Re obsejal dejavnost in zločine neofasistov in zahteval odločnih posegov državnih organov proti prevratniškim silam, ki so na desnici. Kongres se nadaljuje in se bo zaključil z izvolitvijo novega vodstva.

Lepa Prešernova proslava na Opčinah

Sinoči je Slovensko prosvetno društvo «Tabors» z Opčin priredilo do kraja napolnjen domni prosvetnega doma Prešernovo proslavo z nad dve uri trajajočim pešnim, pretežno glasbenim sporedom. Nastopili so otroški peski zbor, pod vodstvom matice pod vodstvom Janka Bana, cerkveni mešani pevski zbor pod vodstvom Stanke Malica, glasbena ansambla iz Fingarijevega doma «Naš mladost» in «Times», moški pevski zbor «Tabors» pod vodstvom Svetka Grigica, mladi člani prosvetnega društva «Tabors» s prikazom — lepijenko «Prešeren v luči sodobnosti» ter recitatorja Tone Trento in Anka Peterlin.

GORISKA KRONIKA

Smrtna prometna nesreča na Majnici

Dvajset minut po polnoči je na Majnici prišlo do trčenja mopeda v julio 175. Hudo ranjenega mopedista, 39-letnega Giorgia Tinello iz Gorice, so odpeljali z rešilnim avtomobilom, vendar je nesrečni med prevozom podlegel poškodbam.

JUBILEJ ZASLUŽNEGA KRAŠKEGA GODBENIKA

Kapelnik Rado Škabar - 50-letnik

Kapelnik pihalnega orkestra Divača Rado Škabar je praznoval v preteklih dneh svoj 50-letni jubilej. Rojen je bil dne 27. januarja 1921 v Velikem Ropnu pri Trstu. Po končani osnovni šoli, si je želel v glasbeno šolo, a sreča mu ni bila naklonjena zaradi slabega gromotnega stanja v družini. Njegov oče je delal v kamnoolomu in s tem zaslužen je moral skrbeti za sedemčlansko družino. Zaradi tega je bil Rado prisiljen stopiti v delovno razmerje, da si je zaslužil potreben kruh. Po vsakodnevem delu v večernih urah pa je potoval v Trst h glasbenemu pouku. V tem času je tudi sodeloval v domači godbi na pihala. Kljub vsakodnevni fizični delu je v šoli redno napredoval. Prvi uspeh je bil v tem, da je že z 18. letom bil postavljen za kapelnika v domači godbi.

Pihalni orkester — Divača

Njegova skrb ni samo v pripravi orkestra za nastope, ampak je tudi v tem, da vsako leto sprejme na učenje več mladincev, ki jih pripravlja za vstop v pihalni orkester.

Ne glede na težave in probleme, ki jih naš kapelnik vsakodnevno srečuje pri tem delu, prihaja redno 3 do 4 in večkrat tedensko v Divačo na vaje mladih godbenikov.

Ob njegovem jubileju mu vsi člani pihalnega orkestra Divača izročijo še na mnoga leta in mnogo uspehov.

Pihalni orkester — Divača

SPLOŠNA PLOVBA

Piran — Jugoslavija

Zupaniščina 24
66330 Piran, pp 1
Telefon: 73-470
Telegram: Plovba Piran

Mednarodni pomorski prevozi z modernimi ladjami nosilnosti 8.000 — 19.000 ton

— LINIJA OKOLI SVETA

— LINIJA JADRAN - ZAHODNA AFRIKA - JADRAN

— PROSTA PLOVBA

— POTNIŠKA SLUŽBA

— SIMEX Ljubljana — samostojna enota za uvoževanje, grozistično trgovino in zastopanje tujih firm

Za vse informacije se, prosimo, obrnite na upravo podjetja v Piranu ali na naša predstavništva v Jugoslaviji in v inozemstvu.

TRST - U. Boccaccio 3
Telefon 414161
POŽAR ARTEMIO
TOVARNI PREVOZI
v vse kraje, tudi v inozemstvo

Hotel SLO
LJUBLJANA
SAMOSTOJNA ORGANIZACIJA
PRAVNA OSEBA
EMONE LJUBLJANA
LJUBLJANA, Titova 10
Telefon: 24 601/607
24 616/619
Telex: 31254 YU SLON
Telegram: SLON LJUBLJANA

Hotel A kategorije z modernim komfortom v strogem centru mesta. Klasična restavracija s prvovredno mednarodno kuhinjo. Narodna restavracija «Klet Slon» s tipično dekoracijo, s slovenskimi in jugoslovanskimi specialitetami. Nočni bar z mednarodnim arhitekturnim programom. Kavarna z godbo, odlična slaščičarna, senčnat vrt. Bistró Slon z delikateso, ekspresom in snack barom. Globtour potovalna agencija. Lepo urejeni klubski prostori in banketna dvorana za konferenčne, sprejemne, slavnostne kosila, cocktail parties in razne prireditve. — Menjalnica v hotelu. — Sedež sekcije barmanov Jugoslavije.

casinò ljubljana
ROULETTE — BLACK JACK — CHEMIN DE PER — TRENTÉ ET QUARANTE